

**Partij voor
de Dieren**
Zaanstad

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van Zaanstad
Postbus 2000
1500 AG Zaandam

Zaanstad, 7 augustus 2020

Betreft: Artikel 51-vragen over het afschaffen van plastic rietjes in de gemeente in relatie tot het VN-verdrag Handicap en de positie van mensen met een beperking

Geacht college,

Het college is van plan om (naar aanleiding van de Europese SUP-richtlijn¹) plastic rietjes in de gemeente af te schaffen als middel om iets aan duurzaamheid te doen. In hoofdstuk 3 van de Voorjaarsnota 2020-2024 (2020/11049) staat: "Een voorbeeld is het vervangen van plastic door papieren rietjes." (p. 38).

Bij doel 5 in datzelfde hoofdstuk staat: "De organisatie van Zaanstad werkt aan haar voorbeeldrol als inclusieve organisatie. Wij investeren in diversiteit voor betere oplossingen bij maatschappelijke vraagstukken."

De plasticsoep is inderdaad een maatschappelijk vraagstuk. De gevolgen van de plasticsoep zijn enorm, niet alleen voor de dieren die in de zee leven, maar ook voor mensen is dit waarschijnlijk ongezond.² Hier ligt een kans voor de gemeente om een voorbeeldrol aan te nemen met betrekking tot het inclusief oplossen daarvan. Niet alleen een voorbeeld voor de inwoners van Zaanstad, maar een voorbeeld voor alle Nederlandse overheden. Want wat het college (net als Europa) waarschijnlijk over het hoofd heeft gezien, is dat deze maatregel voor sommige gehandicapten en chronisch zieken het gelijkwaardig meedoen in de samenleving bemoeilijkt. In onder meer dit artikel lezen we hun perspectief: [Stop het verbod op plastic rietjes](#)

Daarom hebben wij de volgende vragen aan het college:

1. De SUP-richtlijn spreekt vooral over het afval dat wordt aangetroffen op Europese stranden, waarvan SUP's (single use plastics) een aanzienlijk deel uitmaken. In het water bevindt zich echter nog veel meer plastic. Aanvaardt het college het feit dat rietjes maximaal 0,03% uitmaken van de plasticsoep?³

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A32019L0904&from=EN>

² <https://www.plasticsoupfoundation.org/plastic-probleem/gezondheid/>

³ <https://www.bloomberg.com/opinion/articles/2018-06-07/plastic-straws-aren-t-the-problem>

2. Aanvaardt het college het feit dat 46% van de plasticsoep bestaat uit visnetten?⁴
3. Welk effect verwacht het college van het afschaffen van plastic rietjes op de hoeveelheid plasticsoep, en op het leven van zeedieren?
4. Is het college ervan op de hoogte dat alle alternatieven voor plastic rietjes nadelen hebben voor de mensen die op het gebruik van rietjes zijn aangewezen? Zo nee, zie het schema op pagina 3.
5. Is het het college bekend dat rietjes oorspronkelijk bedoeld zijn als medisch hulpmiddel?
6. Erkent het college dat het doel van het VN-Verdrag inzake rechten van personen met een handicap (hierna: VN-Verdrag Handicap), door Nederland geratificeerd in 2016, is: drempels voor personen met een beperking zo veel mogelijk weg te nemen, zodat zij volledig kunnen deelnemen aan de samenleving.⁵
7. Is het het college bekend dat "nothing about us, without us" een van de belangrijkste uitgangspunten van het VN-Verdrag Handicap is? Dit betekent dat bij de ontwikkeling van nieuw beleid rekening moet worden gehouden met de positie van personen met een handicap.⁶
8. Erkent het college dat het afschaffen van plastic rietjes de zelfstandigheid van sommige gehandicapten en chronisch zieken verkleint; m.a.w. dat dit drempels opwerpt voor mensen met een beperking?
9. Vindt het college, net als wij, dat het vervangen van plastic door papieren rietjes de verantwoordelijkheid voor gelijkwaardige toegang tot de maatschappij naar het individu verschuift en dus een negatief effect heeft op inclusiviteit?
10. Erkent het college dat het afschaffen van plastic rietjes daarom in strijd is met het VN-verdrag Handicap?
11. Vindt het college dit, alles bij elkaar genomen, een goede manier om iets aan de plasticsoep te doen?
12. Is het college bereid in overleg te gaan met belanghebbenden of belangenverenigingen, zoals spierziekten.nl, om de situatie in Zaanstad in kaart te brengen en een voor hen acceptabele oplossing te vinden? Zo nee, waarom niet?
13. Is het college bereid de uitkomsten van die gesprekken met de raad te delen? Zo nee, waarom niet?
14. Het gaat in dit geval om een EU-richtlijn (de SUP-richtlijn) en niet een *verordening*. Welke ruimte biedt dat Nederland om een inclusievere invulling te geven aan de benodigde wetgeving?
15. Is het college eventueel bereid - als belanghebbenden daarvoor pleiten - bij de Rijksoverheid aan te dringen op het aankaarten van dit probleem in de EU? Zo nee, waarom niet?
16. Is het college bereid dit binnen de VNG op de agenda te zetten? Zo nee, waarom niet?

⁴ "Het grootste deel van het plastic, zo'n 70 procent, is afkomstig van bronnen op zee: kabels, netten, boeien, onderdelen van kreeftvallen, enzovoort", zegt marien bioloog Jan Andries van Franeker van Wageningen Marine Research."- <https://web.archive.org/web/20190120125432/https://www.volkskrant.nl/wetenschap/onderzoekers-plasticsoep-in-stille-oceaan-komt-vooral-van-visserij-en-scheepvaart-b689bf96/>

⁵ https://vng.nl/files/vng/pagina_attachments/2016/vn-verdrag-handicap_20180227.pdf

⁶ <https://vng.nl/artikelen/wat-betekent-dit-voor-mijn-gemeente>

17. Op 5 juni j.l. heeft de minister van VWS Kamervragen over dit onderwerp beantwoord.⁷ Hij zegt daarin toe, in overleg te treden met belangenorganisaties. Is het college van plan om de opties die daaruit voortkomen, te benutten ten behoeve van mensen die aangewezen zijn op plastic rietjes?
18. Om welke redenen vindt het college het belangrijk om de plasticsoep te verkleinen?
19. Heeft het college al plannen om Zaanstad een grotere bijdrage te laten leveren aan het verminderen van de plasticsoep? Zo ja, welke?
20. Zo nee, waarom niet? Op welke termijn kunnen we deze plannen tegemoet zien?

Namens de Partij voor de Dieren Zaanstad,
Judith Raa en Stella Pieterse

"Just use ___ straws!"

	Allergy Risk	Choking Hazard	Injury Risk	Not Positionable	Not Hot Liquid Safe	Dissolve w/ Long Use	Hard to Sanitize	High Cost
Metal	X		X	X	X		X	X
Paper	X	X		X	X	X		
Glass			X	X			X	X
Silicone	X			X			X	X
Acrylic	X		X	X	X		X	X
Pasta/Rice	X	X	X	X	X	X		
Bamboo	X		X	X				X
Biodegradable	X	X			X	X		
Single Use								

♦ Many disabled individuals require straws for food, meds and to be social with friends. ♦
 We can ALL reduce plastic use, but banning items many depend on harms a very vulnerable population.
 Pressure companies to make safe alternatives available to all and reduce waste in larger ways.
Hurt turtles are devastating. So are children and adults aspirating liquid into their lungs.

⁷ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/06/05/beantwoording-kamervragen-over-plastic-rietjes-voor-mensen-met-een-beperking>